

**OLY TA'LIM MUASSASALARIGA
KIRUVCHILAR UCHUN**

SAVOLLAR KITOBI

ABITURIYENT: _____
F.I.O. Imzo

ABITURIYENT DIQQATIGA!

Test topshiriqlarini yechishdan avval savollar kitobini varaqlab, unda har bir fan boyicha 36 ta savol mavjudligini tekshiring. Agar savollar soni kamligi aniqlansa yoki savollar kitobi raqami bilan javoblar varag'i raqami bir xil bo'lmasa, darhol auditoriya rahbariga ma'lum qiling.

Savollar kitobida abituriyentning familiyasi, ismi, otasining ismi xato to'ldirilgan yoki to'ldirilmagan va imzosi qo'yilmagan hollarda e'tirozlar ko'rib chiqilmaydi.

Kitob tipi: 32

FANLAR:

Blok 1: Ona tili va adabiyot

Blok 2: Biologiya

Blok 3: Kimyo

Savollar kitobi raqami: **1701301**

Toshkent – 2017

ONA TILI VA ADABIYOT

1. Payt holi shakllantirishga sizni qilgan yordamchi so'z turkumkiga oid so'z qatnashgan gapni toping.
A) *Havo issiq bo'lgani uchun tun salqinida yo'lga chiqdik.*
B) *Yo'lovchilar bu sahroga qadam qo'yishlari bilan safar yanada og'irlashdi.*
C) *Faqat kechalar she'r yozganimda barcha tashvishni unutaman.*
D) *Shu payt Alishening oilasi va bir necha kishi kirib, unga salom berishdi.*
2. Tarkibidagi barcha olmoshlar fonetik o'zgarishga uchragan gapni aniqlang.
A) *Birinchi qaldirg'och parvozini ko'rgan kishi qanday sevinsa, Avaz ham bundan shunday quvonadi.*
B) *Birovning do'stlar-u xorijlari bor, Mening hech kimim yo'q - o'zingdan boshqa.*
C) *Shunday bo'lmog'iga asos bor edi, chunki ikkalasi bir ko'chada o'sib-ulg'aygan edilar, bunisining asrari unisiga besh qo'lday ayon edi.*
D) *Anovi kungi yosh mehmonni senga maqtasam, achchig'landing, ammo kelib-kelib bu kun seni o'shanga berdilar.*
3. Tarkibida omonimlik xususiyatiga ega bo'lgan 2ta yetakchi morfema qatnashgan havola bo'lakli qo'shma gapni toping.
A) *Shuni bilingki, bu nizolar hech qaysi xalqqa foyda keltirmaydi.*
B) *Yerga mehringni bersang, u senga rizq beradi, seni to'ydiradi.*
C) *Shuni bilginki, sen o'z maqsadingni aniq qo'yib, har bir mashg'ulotga astoydil tayyorlanishing kerak.*
D) *Yomon bo'lar, agar ko'z yoshing tugab qolsa, kulgunicha baxt.*
4. Berilgan gapda munosabat shakllari ta'sirida fonetik o'zgarish asosida yozilgan nechta so'z ismlar guruhiga mansub?
O'rimdan turib uy eshigini ochsam, o'g'lim bilan o'rtog'i sovuqdan qulog'i, burni qizarib kirib keldi.
A) 6 ta B) 5 ta C) 7 ta D) 4 ta
5. Nutqimizda sirg'aluvchi jarangsiz til undoshlari soni nechta?
A) 3 ta B) 6 ta C) 4 ta D) 5 ta
6. Bola qoshida ota- onaning so'zi-yu ishi bir bo'lmasligi ularning o'z izzat va hurmatlari ildiziga o'z qo'llari bilan urilgan o'tkir boltadir.
Ushbu gapda ishtirok etgan yordamchi so'z turkumlari haqida noto'g'ri hukmni aniqlang.
A) *Bog'lovchilar uyushiq aniqlovchilarni bog'lab kelgan.*
B) *Bir o'rinda vazifadosh, bir o'rinda sof ko'makchi ishtirok etgan.*
C) *Bir o'rinda vazifadosh, bir o'rinda sof bog'lovchi ishtirok etgan.*
D) *Yordamchi so'z turkumlarining har biriga oid birliklar qatnashgan.*
7. Berilgan murakkab qo'shma gap tarkibidagi sodda gaplarning kesimlarida fe'ning munosabat shakli orqali ifodalangan qaysi grammatik ma'nolar barcha kesimlarda bir xil?
Agar sen go'daklik zamoningda onang sen bilan qanday hayot kechirganini, o'zingning esa osmon bilan yerning farqini bilmaydigan bir chaqaloq bo'lganingni bilishni istasang, atrofingdagi onalarda qara, ularning qo'llaridagi chaqaloqlarga nazar sol, shunda sen o'z go'dakligingni yorqin tasavvur qilasan va o'zing bundan xulosa chiqarib olasan.
A) *zamon va shaxs-son ma'nosi*
B) *zamon va mayl ma'nosi*
C) *mayl va shaxs-son ma'nosi*
D) *mayl, shaxs-son va zamon ma'nosi*
8. Berilgan so'zlardan qaysilari qismlaridan biri omonimlik xususiyatiga ega bo'lgan, bir xil so'z turkumi kompozitsiyasidan hosil qilingan qo'shma otlar hisoblanadi?
1) gulbeor; 2) atrigul; 3) toshbag'ir; 4) qo'yko'z; 5) belbog'; 6) bodomqovoq; 7) laylakqor
A) 3, 4, 5, 6 B) 1, 3, 5 C) 2, 5, 7 D) 1, 2, 6, 7
9. Kal ketaverdi, ketaverdi, charchab, suvsab bir daraxt soyasida yotib uxladi. (Ertakdan)
Ushbu gap tarkibida asosi ham omonimlik, ham paronimlik xususiyatiga ega so'z necha o'rinda qatnashgan?
A) 3 B) 1 C) 2 D) 4
10. Qaysi gapda ajtarib ko'rsatilgan so'zning ma'nosi narsa va hodisalar o'rtasida makon va zamondagi o'zaro aloqadorlik asosida ko'chgan?
A) *Ko'ngliga qarayverib-qarayverib tug'ishganlaridan hambegona bo'ldim.*
B) *Avtomobilningeshigini* ochib do'stini chiqarib oldi.
C) *Hammamizning mana shukalondimog'* yigit aybdor, - degan fikr o'tadi xayolidan.
D) *Kechagi futbol bahsida O'zbekistonning* qo'li baland keldi.
11. Bir kuni chol bechora qo'llari titrab osh suzilgan kosasini sindirdi, buni ko'rgan kelini nordon so'zlar aytib uni ko'nglini vayron qildi. Shundan keyin yigit otasini hovlining bir chekkasidagi zax uyga ko'chirdi. Ushbu parchada qatnashgan fe'llar haqida berilgan to'g'ri fikrni aniqlang.
A) *ortirma nisbatdagi fe'l 2 o'rinda qatnashgan*
B) *aniq nisbatdagi fe'l 4 o'rinda qatnashgan*
C) *o'zlik nisbatdagi fe'l 1 o'rinda qatnashgan*
D) *o'timli-o'timsizlik ma'nosi nisbat qo'shimchasi ta'sirida o'zgarigan fe'l 1 o'rinda qatnashgan*
12. Martaba berganda fe'l ham bersa keng, Adl-u muruvvatdan qilmasa judo.
Dargohi kattalar bor bo'lsin, lekin Kichik kattalardan asrasin xudo.
Ushbu she'riy parchada otlashmagan sifatlar necha o'rinda qo'llangan?
A) 4 B) 2 C) 3 D) 1
13. Qaysi gap(lar)da narsaning o'lchovini ifodalash uchun qo'llanga hisob so'z alohida olinganda predmetlik ma'nosini bildira olmaydi?
1) U darrov hushini yig'ib oldi, qo'lini yuvdi-da bir kosa suv solingan idishni ko'tarib oshxonadan chiqdi.
2) Shu payt bir bog' o'tinni yelkasiga ortganicha eshikdan akam kirib qoldi.
3) Yuz gramm unni idishga solib, ustidan uchta tuxum chaqib soling va ikkovini yaxshillab aralastiring.
4) Burunga kuniga 3-4 tomchi dori tomizib turish kerak.
A) 1 B) 3 C) 2, 4 D) 1, 3
14. Ko'makchi, bog'lovchi, yuklamaga oid birliklar qatnashgan gapni belgilang.
A) *Yozuvchining vazifasi faqat yaxshi asarlar yozish, xalq dilining tarjimoni bo'lish bilan cheklanmaydi.*
B) *Yuragini ezib turgan bu ezgin o'y-u fikrlar bilan chalg'ib, kech tushganini ham sezmay qolibdi.*
C) *Boshqalar qatori o'zbek adabiyotida millatning o'ziga xos olami chuqur hamda ishonarli tasvirlangan asarlar bor.*
D) *Yaxshilarni mahv etgan tuhmat va ig'vodan oldin yomonlarning chirkin qalbida hasad o'ti yongan.*
15. Quyida berilgan gaplarning qaysilari aralash murakkab qo'shma gap sanaladi?
1. Inson sirililgicha qolaveradi, ammo odamzod bir-birini anglab yetsagina, olam tinch, dunyo farovon bo'ladi. 2. Tabiatga bunday mehmi mening qalbinga onam solib qo'ydi va menda go'zallikni sevish, xushfe'l, xushtabiqli bo'lish, ozoda yurish kabi xislatlar uyg'ondi. 3. Havo ochiq, quyosh tuzukkina ko'tarilgan, ammo uning ham bu kun uncha ta'siri yo'q, bu kungi qora sovuq quyosh kuchini-da kesgan edi.
A) 1, 2 B) 1, 2, 3 C) 1, 3 D) 2, 3
16. Barcha so'zlar noto'g'ri yozilgan javobni aniqlang.
A) *hatto, muhojir, zaxmatkash*
B) *xatto, muxojir, zaxmatkash*
C) *xatto, muhojir, zahmatkash*
D) *hatto, muhojir, zahmatkash*
17. Quyida berilgan ko'chirma gapli qo'shma gaplarning qaysi birida tinish belgilarining qo'llanish qoidasiga rioya qilinmagan?
A) *"Endi hamisha xonadon sohibining gapiga quloq solgaysiz, - dedi Bibixonim keliniga, - aytganlarini so'zsiz bajargaysiz".*
B) *Guli dedi: "G'azaldan bahr topmag'an kim?"*
C) *Ertovning gapini eshitmagan inobat birinchi unga yuzlanib: "Umarov uka, - dedi sekin, - unisiyam kerak, bunisiyam kerak".*
D) *Qaynonasi Bibixonim: "Biz in'omning teran ana'nasi bor, - dedi sirg'alarini kelinining qulog'iga taqib qo'yar ekan".*
18. Ushbu gaplarning qaysi birida teng bog'lovchilar uyushiq bo'laklarni bog'lagan?
A) *Dasturxon ustida dam o'zbek kuylari yangraydi, dam hind qo'shiqlari ijro etiladi.*
B) *Bo'taboy tin olmay, goh bosh chayqab, goh qoshini kerib, goh "Ana! O'h, o'h-o'h!" deb quloq soladi*
C) *Yerga tushgan chiroq bir-ikki lopilladi-yu, avval ko'k, keyin qizg'ish alanga ko'tarildi.*
D) *Nuri goh sevinib shirin xayollarga botadi, goh butun vujudini titroq bosadi.*

19. Berilgan she'riy parchada holning qaysi ma'no turlari ishtirok etgan?
Saboq olib diyonatdan,
Ezgu ishdan, matonatdan,
Qochib mudom xiyonatdan,
Asragayrmiz biz Vatanni.
A) faqat payt holi B) sabab holi, payt holi C) o'rin holi, payt holi D) ravish holi, payt holi
20. Kesim haqidagi to'g'ri hukmlarni aniqlang.
1) gapning markazi hisoblanadi; 2) barcha bo'laklar unga bevosita bog'lanadi; 3) tasdiq yoki inkor ma'nosini ifodalaydi; 4) zamon, mayl, shaxs-son ma'nolari bilan shakllanadi
A) 2, 3, 4 B) 1, 3, 4 C) 1, 4 D) 2
21. Ergash gap qismida uyushgan to'ldiruvchi ishtirok etgan ergashgan qo'shma gapni toping.
A) Sa'diy Sheroziy xalq donishmandligining nodir namulariga o'z iste'dodi bilan sayqal berib, "Guliston" va "Bo'ston"ni yaratdi.
B) Hammasi joyida, do'stlar, men hech kimdan, hech narsadan xafa emasman.
C) Xalqimiz o'tmishda ko'plab hokimliklar, xohlik va amirliklar tuzgan, shuning uchun uning ko'plab poytaxtlari bo'lishi tabiiydir.
D) Quyosh bosh ko'tarib chiqadi-yu, uxlab yotgan dov-daraxtlar, giyohlar, borliqni uyg'otib yuboradi.
22. Qaysi gap tarkibida ismlarning munosabat shakli bilan shakldosh bo'la oladigan fe'l yasovchi qo'shimcha ishtirok etgan?
A) Yomonga yo'liqsang, "yov keldi" qilar.
B) Daraxtni yer ko'kartiradi, odamni - el.
C) Bir tishlam non gadosi bo'lib, bironing eshigiga borgan vaqtlarim ham bo'ldi.
D) Kapalakning izidan quvib yurgan bolakaylar tinchlanib, uy-uyilariga kirib ketishdi..
23. Berilgan gapda bir tovushdan iborat qo'shimchalar necha o'rinda qo'llangan?
Ana shunday tarixiy vaziyatda mazkur xalqlar xohlagan vaqtda tikib yashab, xohlagan paytda yig'ib, ko'chiga ortib ketishiga qulay bo'lgan ko'chma uylardan foydalananganlar.
A) 4 ta B) 5 ta C) 6 ta D) 3 ta
24. Berilgan she'riy parchada nechta yasama so'z qo'llangan?
Qon yig'latdi qaysi bag'ritosh,
Jayron, nega ko'zing to'la yosh?
Oyog'inga qo'yib yotay bosh,
Jayron, nega ko'zing to'la yosh?
A) 5 ta B) 4 ta C) 2 ta D) 3 ta
25. Asl yigitning sifatleri
"Yigit uldir, so'zga aylasa amal
Qo'ldan kelmas ishga aylasa jadal..."
misralari orqali tasvirlangan she'r hamda uning muallifini aniqlang.
A) "O'gut", Furqat
B) "Ajab ermas", Zavqiy
C) "Tor ko'ngullik beklar...", Turdi Farog'iy
D) "Adolat yaxshi", Maxtumquli
26. Qaysi asarda toza, xushta'm o'riklarning shoxini kesib tashlab, uni achchiq danak o'rik shoxiga, o'sgan nihollarning ho'l shoxini kesib, quruq shoxiga payvand qiluvchi ahmoq bog'bon haqidagi hikoyat keltirilgan?
A) Sa'diy Sheroziy, "Bo'ston"
B) Alisher Navoiy, "Hayrat ul-abror"
C) Gulxaniy, "Zarbulmasal"
D) Xoja, "Miftoh ul-adl"
27. Nasimi jonfizo bemorlarga, ey sabo, yetkur,
Xazon pajmurda bo'lganlarga bir obi havo yetkur,
Qo'y emdi biz begonani, bir oshno yetkur,
Gadomiz, boshlar uzra soya solsun, Humo yetkur...
Ushbu she'riy parcha muallifini ko'rsating.
A) Zavqiy B) Avaz O'tar C) Muqimiy D) Furqat
28. Qaysi shoir odamlarning zlzila paytidagi ruhiy holatini
"Asablar tuproqqa cho'kkan edi tiz" tarzida bergan?
A) Maqsud m Shayxzoda B) Erkin Vohidov C) Abdulla Oripov D) Shuhrat
29. Nodiraning qaysi she'ri o'zbek adabiyotida muashshar janrining yuksak namunasi hisoblanadi?
A) "Xating ishtiyogin savod ayladim"
B) "Fig'onkim, gardishi davron..."
C) "Marhabo"
D) "Firoqnoma"
30. Asqad Muxtorning bir adabiy turga mansub bo'lmagan asarlari berilgan javobni aniqlang.
A) "Totli damlar", "Jar yoqasidagi chaqmoq"
B) "Buxoroning jinko'chalari", "To'qqizinchi palata"
C) "Yaxshilikka yaxshilik", "Mardlik cho'qqisi"
D) "Kumush tola", "Davri mening taqdirimda"
31. Komil Xorazmiy hayoti va ijodiga tegishli ma'lumotni belgilang.
A) Adabiyotimiz tarixida juda kam uchraydigan musoviyattarafayn shaklida she'r yozgan.
B) Sharq musiqasining yozuvdagi ifodasi uchun "Tanbur chizig'i" deb nom olgan notalar tizimini kashf qilgan.
C) Uning "Sabog'a xitob" she'ri Istanbulda yozilgan.
D) Otasi Akmal taxallusi bilan she'rlar yozgan.
32. Alisher Navoiyning quyidagi qaysi ta'rif Atoiyga nisbatan aytilgan?
A) "... latif g'azaliyoti intishori Iroq va Xurosonda benihoyatdurur..."
B) "...shirin abyoti ishtihori Turkistonda bag'oyat..."
C) "...darveshivash va xushxulq, munbasit (oq ko'ngil) kishi erdi..."
D) "...ham forsiy demakka qodir va ham turkcha aytmoqqa mohir erdi..."
33. Nasr ibn Ahmad Somoniyni beixtiyor yurtiga qaytishga majbur etgan "Mo'liyoning bo'yi bu yonga kelur" deb boshlanuvchi g'azal muallifini aniqlang.
A) Rudakiy B) Atoiy C) Ogahiy D) Firdavsiy
34. "Dunyoda kim yomonlik ko'rmagan deysiz? Umidsizlik – bu g'ayratsizlikdir. Dunyoda hech muqim narsa yo'q, shuningdek, yomonlik ham mudom bo'lmaydi. Axir, qori qalin qahraton qish ketidan ko'k maysali, tiniq suvli yoz kelmasmu?"
Ushbu ibratli fikrlar keltirilgan asar nomi va muallifini toping.
A) "Hiybat ul – haqoyiq", Ahmad Yuknakiy
B) "Devonu lug'ot it –turk", Mahmud Koshg'ariy
C) "Nasihatlar", Abay
D) "Qutadg'u bilig", Yusuf Xos Hojib
35. Muhammadrizo Ogahiy hayotiga oid ma'lumot berilgan javobni aniqlang.
A) "Tanbur chizig'i" deb nom olgan notalar tizimi kashf qilgan.
B) Xiva xoni tomonidan saroyga farmonnavis kotib qilib tayinlangan.
C) Markaziy Osiyoda birinchilardan bo'lib toshbosmaxona tashkil qilgan.
D) Kutilmaganda otdan yiqilib, oyog'i lang bo'lib qoladi va keyinchalik miroblik vazifasidan iste'fo beradi.
36. Tardi aks san'ati qo'llangan bayt berilgan javobni belgilang.
A) Buki aning ahd-u paymonida men o'lsam dag'i, Yaxshi fursat topsang, ul bad ahd-u pa'monimga ayt.
B) Buki qilmishmen jahon-u jonni uning sadqasi, Yuz tuman jon-u jahondin yaxshi jonimg'a ayt.
C) Buki aning zulfi zunnorida denim hosili, Kufr ila bo'lmish mubaddal, nomusulmonimg'a ayt.
D) Buki yuz jon sadqasi qilsam pushaymon bo'lmag'um, Vaslig'a bir va'da qilg'andin pushaymonimg'a ayt.

BIOLOGIYA

37. Dengiz cho'chqalarida yungning kaltaligi uzunligi ustidan, dag'alligi normalligi ustidan dominantlik qilib, bu genlar birikkan holda irsiylanadi. Digeterozigotali cho'chqalar bilan tahliliy chatishtirish o'tkazilganda olingan 1300 ta organizimdan 260 tasi genotip bo'yicha ota-onaga o'xshamagan formalarni tashkil qildi. Chalkashuv foizini (%) aniqlang.
A) 20 B) 40 C) 60 D) 80
38. Tishlarning qoramtir rangi ikkita dominant gen ta'sirida rivojlanadi. Bu genlarning biri autosomada, ikkinchidi X xromosomada joylashgan. Bu belgining autosomada joylashgan turiga ega bo'lgan erkak va jinsga birikkan turiga ega bo'lgan ayol oilasida tishlari normal bo'lgan qiz va o'g'il tug'ildi. Ushbu oilada tug'ilgan farzandlar orasidan tishlari normal o'g'il bolalarning tug'ilish ehtimolini (%) toping?
A) 12,5 B) 50 C) 25 D) 75

39. Retinoblastoma ko'zning onkologik kasalligi bo'lib, erkaklar va ayollarda bir xilda uchraydi. Kasal ota-onalardan kasal farzandlarning tug'ilish ehtimolligi 75% yoki 100% bo'ladi. Otasi gomozigota kasal, onasi sog' bo'lgan qiz sog'lom yigitga turmushga chiqsa, farzandlarning 50% i kasal tug'ildi. Ushbu kasallikning irsiylanish qanday genga bog'liq?
A) autosomaga birikkan dominant genga
B) autosomaga birikkan retsessiv genga
C) X-xromosomaga birikkan dominant genga
D) X-xromosomaga birikkan retsessiv genga
40. DNK qo'sh zanjirida 180 ta vodorod bog'i bo'lib, uning 1/3 qismi guanin va sitozin orasida joylashgan bo'lsa, DNKdagi guanin nukleotidlar sonini toping.
A) 60 B) 20 C) 40 D) 80
41. Energetik almashinuvining anaerob bosqichda 560 kJ energiya ATF da to'planadi. Aerob bosqichda esa 5800 kJ energiya issiqlik sifatida tarqaladi. Energetik almashinuvdagi jami energiya miqdorini (kJ) toping. (birinchi boshqichda 60 kJ energiya ajralgan)
A) 14400 B) 14460 C) 15500 D) 15520
42. Kungaboqar somatik hujayrasida xromosomalar soni olchangan xromosomalaridan ikkitaga ko'p. Agar kungaboqar savatchasida 442 ta urug' hosil bo'lsa, changdonda hosil bo'lgan mikrosporalarda jami xromosomalar sonini toping.
A) 1768 B) 884 C) 7514 D) 15028
43. Albtsiya qaysi bo'limga (a), kakra qaysi sinfga (b) va kartoshka qaysi turkumga (c) mansub?
A) a-ikki urug'pallalilar; b-lolasimonlar; c-baqlajon
B) a-magnoliyatoifalar; b-lolasimonlar; c-baqlajon
C) a-lolasimonlar; b-magnoliyatoifalar; c-ituzum
D) a-gulli o'simliklar; b-ikki urug'pallalilar; c-baqlajon
44. Odam organizmdagi to'qimalar haqidagi to'g'ri ma'lumotni aniqlang.
A) Epiteliy to'qimasi terining ustki qismida, ichki organlarning tashqi yuzasida bo'ladi va o'zaro zich joylashgan hujayralardan iborat
B) Biriktiruvchi to'qima tarkibida elastik tolali pay va tog'ay hujayralari bo'lib, ular cho'zilish, tortilish kabi ta'sirlarga chidamli bo'ladi.
C) Muskul to'qimasi hujayralari tarkibida miofibril tolachalari bo'lishi hisobiga qisqarib – yoziladi va har doim odam ixtiyoriga bog'liq holda ishlaydi.
D) Nerv to'qimasi sezuvchi neyronining aksionlari bosh miya, orqa miyadan chiqib, organ va to'qimalarning sezish va harakatlanish funksiyalarini ta'minlaydi.
45. Paleozoy (a) va mezozoy (b) eralariga xos biologik progresslarni aniqlang.
1) qushlarda to'rt kamerali yurak; 2) qirquqloqsimonlarda urug'; 3) hasharotlarda qanot; 4) stegosefallarda besh barmoqli oyoqlar; 5) sutemizuvchilarda jun qoplami; 6) sudralib yuruvchilarda qalin po'choq bilan qoplangan tuxum
A) a-3,4; b-1,2 B) a-2,6; b-1,5 C) a-1,4; b-5,6 D) a-1,3; b-2,5
46. Organizm (a) va biosfera (b) darajadagi hodisalarni aniqlang.
1) lipa changdonida arxeosporaning hosil bo'lishi; 2) itbaliqning metamorfozi; 3) uglerodning biogen migratsiyasi; 4) yadrochada ribosomalarning shakllanishi; 5) lishaynikda suvo't va zamburug'ning o'zaro munosabati; 6) qirg'ovul kenja turining paydo bo'lishi; 7) o'tloqda o'suvchi o'simliklar va o'txo'r hayvonlarning o'zaro munosabati
A) a-2,5; b-3
B) a-1,6; b-3
C) a-5,7; b-3
D) a-2,4,6; b-7
47. Abiotik omillarning ta'siri to'g'ri ko'rsatilgan javobni toping.
a) namlik; b) topografik;
1) glediychi o'zidan fitonsid ajratib chiqarishi; 2) zamburug'ning penitsill ishlab chiqarishi; 3) tog'larda yashovchi odamlar qonida eritrotsitlarning ko'p bo'lishi 4) o'simliklar o'rtasida yorug'lik uchun kurash; 5) yorug'lik yetishmasligi natijasida odamlarda D avitaminsiz rivojlanishi; 6) yomg'ir chuvalchangining yozda pillaga o'rilib uyquga ketishi.
A) 1,2,5 B) 2,3,6 C) 1,2,4 D) 3,5,6
48. Kumulyativ polimeriya epistaz irsiylanishdan farq qilib ...
1) allel bo'lmagan genlarning o'zaro ta'siri hisoblanadi;
2) digeterozigota duragaylarning avlodida 5 xil fenotipik sinf hosil bo'ladi;
3) belgining rivojlanishida ikkita gen qatnashib, ulardan biri asosiy gen, ikkinchisi to'ldiruvchi hisoblanadi; 4) belgining rivojlanishi dominant genlar soniga bog'liq bo'ladi; 5) bir belgining rivojlanishi bir necha gen nazoratida bo'ladi;
A) 3,4 B) 2,4 C) 1,2 D) 4,5
49. Vegetativ nerv sistemasi bo'limlari va ularning funksiyasi o'rtasidagi muvofiqlikni aniqlang.
a) parasimpatik; b) simpatik
1) sistolani tezlashtiradi; 2) nafas olish tezligini kamaytiradi; 3) ichak peristaltikasini sekinlashtiradi; 4) qovuq muskullarini qisqartiradi; 5) o'pka ventilatsiyasini ko'paytiradi
A) a-3; b-1,5
B) a-4,5; b-2,3
C) a-3,5; b-1,2
D) a-2,4; b-3,5
50. Sog'lom odam yuragining o'ng qorincha sistolasi (a) va chap bo'lmaccha diastolasi (b) vaqtidagi yurak klapanlarining qanday holatda ekanligini aniqlang.
A) a-ikki tavaqali klapan ochiq; b- yarimoysimon klapan ochiq
B) a-uch tavaqali klapan ochiq; b- yarimoysimon klapan yopiq
C) a-ikki tavaqali klapan yopiq; b- yarimoysimon klapan yopiq
D) a-uch tavaqali klapan yopiq; b- yarimoysimon klapan ochiq
51. Odamdagi o'mrov osti muskulining bo'yinning teri osti muskulidan farqini toping.
1) vegetativ nerv sistemasi orqali boshqariladi; 2) joylashuv ko'ra to'sh-o'mrov so'rg'ichsmon muskul bilan bir guruhga kiradi; 3) joylashuviga ko'ra diafragma muskuli bilan bir guruhga kiradi; 4) gavdaning ko'krak muskuli hisoblanadi; 5) suyakka birikadi; 6) boshning harakatini ta'minlaydi; 7) qo'lining harakatida ishtirok etadi
A) 1,4,5 B) 1,5 C) 2,6 D) 3,4,7
52. Quyidagi belgilar orasidan sog'lom odamning siydik qopiga xos bo'lmagan belgilarni ajrating.
1) murtak varaqasining endodermasidan rivojlanadi; 2) vegetativ nerv sistemasi orqali boshqariladi; 3) 1-2 bel umurtqalari ro'parasida joylashgan; 4) muskul hujayralarida bitta yadro va kalta miofibril tolachalari bo'ladi; 5) simpatik nerv sistemasi ta'sirida muskullari bo'shashadi; 6) siydik qopi devorida proprioretseptorlari joylashgan; 7) adashgan nerv ta'sirida siydik qopi muskullari qisqarib siydik ajraladi
A) 1,2,3 B) 1,5,7 C) 3,6,7 D) 3,4,5
53. Sezgi analizatorlari haqidagi noto'g'ri fikrni aniqlang.
A) Terining derma qavatida issiqni va bosimni sezuvchi retseptorlar siyplashni va og'riqni sezuvchi retseptorlarga nisbatan chuqurroq joylashgan.
B) Gipermetropiya keksalarda ko'z gavhari do'ngligining kamayib ketishi tufayli yuzaga keladi.
C) Quloqning suyak labirinti bilan parda labirinti orasida endolimfa, parda labirinti ichida perilymfa suyuqligi bo'ladi.
D) Harakat analizatorning oliy nerv markazi bosh miya katta yarimsharlari po'stlog'ining oldingi markaziy egatida joylashgan.
54. Qaysi hasharotlar metamorfoz jarayonida og'iz a'zolari o'zgaradi?
1) chigirtka; 2) bronza qo'ng'izi; 3) ninachi; 4) to'shak qandalasi; 5) podalariy; 6) tovusko'z; 7) olma mevaxo'ri
A) 6,7 B) 1,2 C) 3,4 D) 1,5
55. Qisqichbaqada ham, butli o'rgimchakda ham qorin qismida joylashgan a'zolarini ko'rsating.
1) zahar bezi; 2) oshqozon; 3) ichak; 4) jinsiy bez; 5) traxeya; 6) o'pka xaltasi; 7) yurak; 8) nerv zanjiri; 9) so'gallar; 10) yurish oyoqlari
A) 5,6 B) 3,8 C) 1,2,10 D) 4,7,9
56. Bosh skeletsizlarning bosh skeletlilardan farqini aniqlang.
1) nerv sistemasi nerv nayidan iborat; 2) ichki skelet mavjud emas; 3) bosh va orqa miya markaziy nerv sistemasini hosil qiladi; 4) umurtqa pog'onasi rivojlanmagan; 5) qon aylanish doirasi yopiq; 6) skeleti suyak va tog'aydan iborat
A) 1,4 B) 3,5,6 C) 2,4 D) 1,2,5
57. Qushning qanday patlarida ilgakchalar mavjud emas?
1) par; 2) qoplag'ich patlar; 3) qoqish patlari; 4) momiq patlar; 5) boshqarish patlari
A) 3,5 B) 1,4 C) 2,4 D) 1,5

58. Organizm (a) va biosfera (b) darajasidagi hodisalarni aniqlang.
1) gomologik xromosomal orasidagi konyugatsiya jarayoni; 2) kapalak qurtining metamorfozi; 3) uglerod-biogen migratsiyasi, 4) translokatsiya; 5) lishaynikda suvo't va zamburug'ning o'zaro munosabati; 6) qirg'ovul kenja turlarning paydo bo'lishi; 7) yaylovda o'suvchi o'simliklar va o'txo'r hayvonlarning o'zaro munosabati
A) a-1,6; b-3 B) a-2,4,6; b-7 C) a-5,7; b-6 D) a-2,5; b-3
59. Qoqshol qo'zg'atuvchisiga xos bo'lmagan xususiyat?
1) tallomida hosil bo'lgan o'simtlarni ajratish yo'li bilan ko'payadi; 2) irsiy belgilari polinukleotid zanjirda joylashgan; 3) membranasi lipid va oqsil moddalaridan iborat; 4) ribosomalari endoplazmatik to'r bilan hamkorlikda oqsil sintezini amalga oshiradi; 5) hujayra qobig'i murein moddasidan iborat bo'lib, irsiy belgilari yadroda joylashgan; 6) membranasi sitoplazmani hujayra qobig'idan ajratib turadi.
A) 2,3,6 B) 1,4,5 C) 1,3,5 D) 2,4,6
60. Hujayra joyining o'zgarishini (1), hujayrada moddalar tashilishini (2), hayvonlarda hujayralararo aloqani (3), hujayra ichki tuzilmasini harakatini (4) ta'minlaydigan hujayra tuzilmalarini to'g'ri ko'rsating.
a) tashqi endoplazmatik membrana; b) endoplazmatik to'r; c) sitoskelet; d) Golji majmuasi
A) 1-c; 2-b; 3-a; 4-c
B) 1-a; 2-d; 3-b; 4-c
C) 1-b; 2-c; 3-a; 4-d
D) 1-a; 2-a; 3-c; 4-b
61. Shimpanze somatik hujayrasida sodir bo'ladigan mitoz jarayoni haqida to'g'ri ma'lumotlarni aniqlang.
1) profazada ikki xromatidali xromosomal soni 48 ta;
2) anafazada xromosomal soni 96 ta;
3) metafazada ikki xromatidali autosoma xromosomal soni 46 ta;
4) anafazada ikki xromatidali xromosomal soni 96 ta; 5) metafazada ikki xromatidali xromosomal soni 48 ta; 6) interfaza G₁ davrida ikki xromatidali xromosomal soni 48 ta
A) 1,4 B) 3,5 C) 4,5 D) 2,6
62. Quyida keltirilgan madaniy o'simliklar orasidan bitta markazdan kelib chiqqan o'simliklarni aniqlang.
1) tamaki; 2) sabzi; 3) arpa; 4) sholi; 5) ananas; 6) banan; 7) oshqovoq; 8) kartoshka
A) 2,6,8 B) 1,5,8 C) 2,4,7 D) 1,3,6
63. HaeIII restriktazasi uchun xos belgilarni ko'rsating.
A) to'rtta nukleotid juftligini taniydi, tarkibi bo'yicha transpazonga o'xshaydi
B) peptid bog' mavjud, to'rtta nukleotid juftligini taniydi
C) vodorod bog' mavjud, tarkibi transpazon bilan o'xshash
D) DNKni yopishqoq uchlari hosil qilib kesadi, peptid bog'larni uzadi
64. Yeryong'oqning bargi (a), guli (b) va mevasi (c) qanday tuzilgan?
A) a-juft patsimon, yonbargchali; b-sariq rangda, to'g'ri gul; c-quruq, dukkak meva
B) a-juft patsimon, yonbargchasi; b-sariq rangda, c-quruq, qo'zoq meva
C) a-juft patsimon, yonbargchali; b-qiyshiq gul; c-quruq meva, pallalari orasida to'sig'i yo'q
D) a-toq patsimon, yonbargchali; b-sariq rangda, to'g'ri gul; c-quruq, dukkak meva, pallalari orasida to'sig'i bor
65. Quyidagi meva turlari qaysi o'simlik navlariga xos ekanligini to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
a) danakli meva; b) rezavor meva; c) don meva; d) qovoq meva; e) ko'sak meva
1) qozidastor; 2) Namangan; 3) Zarafshon; 4) gultish; 5) "Samarqand-3"; 6) bargi; 7) buvaki; 8) sanzor; 9) Namangan-34
A) a-3; b-1,4,6; c-8; d-7
B) a-3; b-1,4,7; c-8; d-2,9
C) a-1; b-4,5; c-8; d-7
D) a-3; c-8; d-6; e-9
66. Gullari qiyshiq, barglari murakkab tuzilgan o'simliklarni aniqlang.
1) o'tloq sebgasi; 2) yantoq; 3) yeryong'oq; 4) beda; 5) burchoq; 6) partenotsesus.
A) 2,4,5,6 B) 1,2,3,6 C) 1,3,4,5 D) 2,3,4,6
67. Quyida keltirilgan madaniy o'simliklar orasidan har xil markazdan kelib chiqqan o'simliklarni aniqlang.
1) sholi; 2) sabzi; 3) qalampir; 4) loviya; 5) banan; 6) shakarqamish; 7) tariq;
8) kofe daraxti
A) 2,7 B) 5,8 C) 1,6 D) 3,4
68. Zuxrasoch o'simligining sporadan rivojlanuvchi bo'g'inida qanday qismlar hosil bo'ladi?
1) ildizpoya; 2) barg; 3) poya; 4) rizoid; 5) arxegoniy; 6) anteridy; 7) murtak; 8) sorus; 9) sporangiy; 10) gameta
A) 4,6,10 B) 1,2,3 C) 5,6,7 D) 7,8,9
69. Itsigak (a) va isirg'ao't (b) ga xos bo'lgan belgilarni ajrating.
1) gultojibarglarning 2 tasi qo'shilgan, 3 tasi erkin; 2) barglari oddiy yonbargsiz; 3) avtoxora o'simlik; 4) gulqo'rg'oni oddiy, tojbarsimon; 5) barglari yonbargchali; 6) sho'radoshlar oilasiga mansub; 7) dukkakdoshlar oilasiga mansub; 8) gulqo'rg'oni oddiy kosachasimon
A) a-2, 4, 6; b-1, 3, 7
B) a-1, 3, 7; b-2, 4, 6
C) a-1, 3, 5; b-2, 6, 8
D) a-2, 6, 8; b-1, 5, 7
70. Quyidagilar orasidan do'lananing tikaniga gomologik bo'lgan a'zolari belgilang.
1) kartoshka tugunagi; 2) burchoqning gajagi; 3) tokning gajagi; 4) zirkning tikani; 5) boychechakning piyozboshi; 6) kaktus tikani; 7) ajriqning ildizpoyasi; 8) aspidistra qobig'i
A) 2,4,6,8 B) 4,5,7,8 C) 1,3,5,7 D) 1,3,4,6
71. Tabiiy areali Paleoarktik biogeografik viloyati hisoblanadigan urg'ochilari gomogametal (a), tabiiy areali Neotropik biogeografik viloyati hisoblanadigan erkaklari geterogametal (b) organizmlarni aniqlang.
1) kabarga; 2) zubr; 3) kolibri; 4) maral; 5) tapir; 6) lama; 7) kondor; 8) malla revun
A) a-2,6; b-4,8 B) a-4,5; b-2,3 C) a-1,4; b-3,7 D) a-2,4; b-5,6
72. Divergensiya (a) va konvergensiya (b) hodisalari to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
A) a-odam va boshqa hayvonlar gemoglobin zanjiridagi aminokislotalar tarkibidagi farq; b-ko'rshapalak va qushlarning qanoti
B) a-dengiz toshbaqasi va delfinlarda oyoqlarning eshkaksimon bo'lishi; b-boychechak turkumiga mansub 30 ga yaqin turlarning mavjudligi
C) a-ixtiazavr va sutemizuvchilardan delfinning tana tuzilishining o'xshashligi; b-delfinning oldingi oyog'i suzishga, otning oldingi oyog'i chopishga moslashganligi
D) a-xaltali krot, oddiy krot tashqi qiyofasining o'zaro o'xshashligi; b-chigirtka oyog'ining sakrashga, suv qandalasi oyog'ining suzishga moslashganligi

KIMYO

73. Ftorokauchuk olishda qanday monomer(lar) ishlatiladi?
1) tetraftoretilen; 2) triftoxloretilen; 3) diftoxdixloretilen; 4) viniliden ftorid; 5) vinil ftorid
A) 3,5 B) 2,4 C) 1 D) 2,3
74. Qaysi modda fluoressein va eozin olishda asosiy xomashyo hisoblanadi?
A) fenol B) ftal anhidrid C) fluroglutsin D) galantamin
75. $H_2SO_4 \rightarrow S \rightarrow H_2S$ qatorda quyidagi qaysi xossa ortadi?
A) dissotsiyalanish darajasi
B) qaytaruvchilik
C) oksidlovchilik
D) suvda eruvchanligi
76. 22,5 g aminokislota bilan to'la reaksiyaga kirishish uchun NaOH ning 120 g eritmasi sarflandi. Agar natriy gidroksid eritmasi tarkibida $12,3 \cdot N_A$ ta vodorod atomi mavjud bo'lsa, aminokislota aniqlang.
A) valin B) alanin C) leysin D) glitsin
77. Fosfor mo'l miqdordagi kislorodda yondirilganda olingan oksid 200 g 9,8% li fosfat kislotaga eritmasida eritilganda fosfat kislotaga miqdori 3 marta ortdi. Olingan eritmaga o'yuvchi natriy eritmasidan 540 g qo'shilganda hosil bo'lgan tuz massasini (g) aniqlang. Ishqor eritmasida suvning massasi NaOH massasidan 6,5 marta katta.
A) 72 B) 98,4 C) 14,2 D) 85,2
78. 1,75 mol glyukozaning glitserinli bijg'ishi natijasida ($\eta=0,8$) hosil bo'lgan CO_2 ning atomlar sonini aniqlang.
A) $1,4 \cdot N_A$
B) $4,2 \cdot N_A$

- C) $5,25 \cdot N_A$
D) $2 \cdot N_A$
79. Propanol, fenol va sirka kislotadan iborat aralashma Na metali bilan ishlanganda 8,96 litr (n.sh.) gaz ajraldi. Boshlang'ich aralashma 200 g NaOH eritmasi (NaOH ning foiz konsentratsiyasi suvnikidan 84% ga kam) bilan reaksiyaga kirisha oladi. Xuddi shunday boshlang'ich aralashma bromli suvdan o'tkazilganda 66,2 g cho'kma tushishi ma'lum bo'lsa, dastlabki aralashmadagi propanol massasini (g) aniqlang.
A) 12 B) 48 C) 24 D) 60
80. 3-brompropendan Shorigin usuli bo'yicha olingan organik modda tarkibidagi sp^3 va sp^2 – gibridlangan orbitalar sonini mos ravishda aniqlang.
A) 4:6 B) 8:12 C) 6:4 D) 12:8
81. Laboratoriya sharoitida olingan azotdan $O_2(1)$, $NH_3(2)$ va $NO(3)$ gazlarini tozalash uchun qanday reagentlardan foydalaniladi?
a) $FeSO_4$; b) H_2SO_4 ; c) qizdirilgan mis bo'lagi
A) 1-a, 2-c, 3-b
B) 1-a, 2-b 3-c
C) 1-c, 2-a, 3-b
D) 1-c; 2-b 3-a
82. Metilsiklobutanni necha xil digalogenli alkandan Zn metali ta'sir ettirib olish mumkin.
A) 1 B) 4 C) 2 D) 3
83. O'zaro izomer bo'lgan ikkita aromatik uglevodorod kaliy permanganatning kislotali eritmasi bilan oksidlanganda 1,4 mol CO_2 gazi, 0,2 mol benzoil kislotani va 0,4 mol tereftal kislotani hosil bo'ldi. Benzoil kislotani hosil qilgan aromatik uglevodorod massasini (g) aniqlang.
A) 38 B) 45 C) 26,8 D) 53,6
84. Mol nisbatlari mos ravishda 3:2:1 bo'lgan etin, eten va etandan iborat aralashma 6,4 kg bromli suvni rangsizlantiradi. Agar eritmadagi bromning massasi suvning massasidan 49 marta kichik bo'lsa, reaksiya uchun olingan etan massasini (g) aniqlang.
A) 12 B) 3 C) 9 D) 6
85. Quyidagi berilgan birikmalarda bog'ning qutbliligi qanday o'zgaradi?
 $NH_3 \rightarrow CH_4 \rightarrow H_2O \rightarrow HF$ a) ortadi; b) kamayadi
A) 1-a; 2-b; 3-a B) 1-b; 2-a; 3-a C) 1-b; 2-b; 3-a D) 1-b; 2-a; 3-b
86. Necha gramm triakontan tarkibida $0,15 \cdot N_A$ ta uglerod atomi bor?
A) 4,22 B) 6,33 C) 8,44 D) 2,11
87. Ammiak sintez qilish jarayonida reaktordagi bosim 25% ga kamaydi. Boshlang'ich aralashmadagi azot bilan vodorod miqdori stexiometrik nisbatda bo'lsa, reaksiyadan keyin hosil bo'lgan gazlar aralashmasining hajmiy tarkibini aniqlang.
A) 1/9; 5/9; 1/3
B) 3/10; 3/10; 2/5
C) 1/6; 1/2; 1/3
D) 1/4; 1/4; 1/2
88. Noma'lum elementning oxirgi elektronining kvant soni qiymati $n=3$; $l=2$; $m_l=x$; $m_s=+1/2$. Agar shu qiymatlar yig'indisi 7,5 ga teng bo'lsa, noma'lum elementni aniqlang.
A) Ni B) Sc C) Ti D) Cr
89. Mis (II) nitrat kristallogidrat tarkibida kislorodning massa ulushi vodorodnikidan 24 marta katta bo'lsa, bir mol tuzga necha mol suv to'g'ri keladi.
A) 4 B) 2 C) 3 D) 1
90. Nitrit kislotani yordamida aminokislotani va oqsillardagi qanday guruhni miqdoriy analiz qilish mumkin?
A) $-CH_3$ B) $-COOH$ C) $-C(O)-$ D) $-NH_2$
91. $2A + xB \rightarrow 2C$ reaksiyasida $0,04 \cdot 10^2$ mol A moddaning 50% sarflangan, B ning 50% ortib qolgan. Jarayon 1 litrli idishda olib borilgan bo'lsa, B ning necha moli sarflangan? ($K_m=1$)
A) 1 B) 4 C) 2 D) 5
92. 25 g tuz saqlangan 50% li eritma olish uchun 40% li va 60% li eritmalar aralashtrildi. 40% li va 60% li eritmalar mos ravishda necha gramm tuz saqlagan?
A) 10; 15 B) 7,6; 17,5 C) 15; 20 D) 2,5; 22,5
93. Tarkibida noma'lum modda saqlangan 120 g eritmaning molyarligi va molyalligi 5 ga teng bo'lsa, eritmaning foiz konsentratsiyasini (%) aniqlang. ($\rho=1,2$ g/ml deb hisoblansin)
A) 100/2 B) 100/3 C) 100/6 D) 100/4
94. 55% li 109 g oleum 9 g suv bilan aralashtrilsa necha foizli oleum hosil bo'ladi?
A) 15,15 B) 85,85 C) 16,95 D) 44,84
95. KOH ning 0,8 M 400 ml eritmasiga 1,92 g ishqor qo'shilganda $pH=14$ bo'lgan eritma hosil bo'ldi. Ishqorni toping. ($\alpha=100\%$, hajm o'zgarishi hisobga olinmasin)
A) NaOH
B) Ca(OH)₂
C) RbOH
D) LiOH
96. Quyidagi qaysi moddalar alyuminiy xlorid bilan ta'sirlashmaydi?
A) natriy sulfid
B) natriy sulfat
C) natriy karbonat
D) natriy gidroksid
97. $NH_3 + KClO = KCl + N_2 + H_2O$ reaksiya bo'yicha oksidlovchi $6 \cdot N_A$ elektron olgan bo'lsa, ajralgan gaz hajmini (l, n.sh) toping.
A) 44,8 B) 11,2 C) 22,4 D) 33,6
98. Tarkibida 68 g $AgNO_3$, 34 g $NaNO_3$, 48 g $CuSO_4$ bo'lgan eritmalar solingan elektrolizorlar tok manbaiga ketma-ket ulangan. Eritmalar 6,7 A tok yordamida 2 soat davomida elektroliz qilingan bo'lsa, katodlarda (inert elektrod) ajralgan moddalar massasini (g) mos ravishda aniqlang.
A) 43,2; 0,5; 9,6
B) 43,2; 0,5; 12,9
C) 43,3; 0,5; 9,8
D) 43,3; 0,5; 16
99. +1 oksidlanish darajasiga ega bo'lgan metal sulfiti va oksidi aralashmasida massa ulushi 32% oltingugurt va 51,2% kislorod bo'lsa, metallni toping.
A) Rb B) Na C) K D) Li
100. Kaliy permanganat va natriy nitratdan iborat 0,8 mol aralashma (mol nisbati 1:0,6) qizdirilganda olingan gaz mis naychadan o'tkazildi. Olingan nay 320 g 98% li sulfat kislotani eritmasi sarflansa, nayning necha foizi oksidlangan?
A) 60 B) 50 C) 40 D) 80
101. 0,5 mol litiy va kadmiydan iborat aralashma tarkibidagi litiyning mol ulushi kadmiyning massa ulushiga teng bo'lsa, kadmiyning miqdorini (mol) hisoblang.
A) 0,1 B) 0,2 C) 0,4 D) 0,3
102. $MeSO_4$ ning 160 g 10% li to'yingan eritmasiga shu tuzdan 6,9 g qo'shildi va qizdirildi. So'ngra eritma boshlang'ich haroratga qadar sovutildi. Natijada 13,9 g $MeSO_4 \cdot 7 H_2O$ cho'kmaga tushdi. Qolgan eritmadagi tuzning miqdorini (mol) hisoblang.
A) 0,3 B) 0,1 C) 0,2 D) 0,4
103. $xCaCO_3 = yCaCO_3 + zCaO + zCO_2$ ifodada x, y, z, z koeffitsiyentlarning eng kichik butun qiymatdagi nisbatlari 5:1:4:4 bo'lsa, reaksiyaning mahsulot unimini (%) aniqlang.
A) 60 B) 80 C) 75 D) 50
104. 20 litr NH_3 parchalanganda uning hajmi 5/4 marta ortdi. Hosil bo'lgan gazlar aralashmasidagi H_2 va N_2 ning hajmiy ulushini (%) toping.
A) 30; 10
B) 30; 20
C) 40; 30
D) 50; 30
105. Rux metalli ikki xil konsentratsiyali nitrat kislotalarda eritilganda ajralgan NO va N_2O larning hajmlari teng bo'lsa, reaksiyaga kirishgan Zn larning mol nisbatni aniqlang.
A) 3:8 B) 3:4 C) 2:1 D) 1:1
106. Qaysi tuz eritmasida ishqoriy muhitni ta'minlash gidrolizlanish reaksiyasini susaytiradi?
A) $MgSO_4$

- B) NaNO_3
- C) K_2SO_3
- D) ZnCl_2

107. Alkan molekulyar massasi uning takibidagi uglerod va vodorod atomlari massalari ayirmasidan (m.a.b) 20 m.a.b ga ortiq bo'lsa, alkanni aniqlang.
A) *etan* B) *butan* C) *pentan* D) *propan*
108. Noma'lum alkan stexiometrik nisbatda olingan kislorodda yondirilganda hosil bo'lgan moddalar miqdorining dastlabki moddalar miqdoriga mol nisbati 1,2 ga teng bo'lsa, alkanni aniqlang.
A) *propan* B) *butan* C) *etan* D) *pentan*